

PRACE NAUKOWE
WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
w Częstochowie

**GERMANISTISCHE TEXTE
II**

pod redakcją

**Gizeli Kurpanik-Malinowskiej
Joanny Ławnikowskiej-Koper
i Stanisława Podobińskiego**



2000

Recenzenci
Iwona NOWAKOWSKA-KEMPNA
Roman SADZIŃSKI

Redaktorzy Naukowi
Gizela KURPANIK-MALINOWSKA
Joanna ŁAWNIKOWSKA-KOPER
Stanisław PODOBIŃSKI

Redaktor
Zofia SZURA

Komitet Redakcyjny
Zygmunt BAŁ, Janusz BERDOWSKI, Marek CETWIŃSKI (przewodniczący),
Romuald DERBIS, Joanna GROCHOWSKA, Mieczysław HŁOND, Jadwiga KNOP,
Stanisław PODOBIŃSKI (redaktor naczelny), Henryk POPOWSKI,
Stanisław ROGALA, Aleksander ŻAKOWICZ

Projekt okładki
Sławomir MATUSZ

Korektorzy
Radosław PODOBIŃSKI
Edyta SADOWSKA

Redakcja techniczna i skład komputerowy



Pracownia Informatyczna
Łamanie
Tomasz GRABARA

© Copyright by
Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie,
Częstochowa 2000

ISBN 83-7098-647-1

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie
ul. Waszyngtona 4/8, 42-200 Częstochowa, tel. (0-34) 361 48 54.

Druk i oprawa: Akademickie Centrum Graficzno-Marketingowe LODART S.A.
93-005 Łódź, ul. Wólczajska 223, tel. (042) 636 59 08 fax 681 84 27



W-11x 14.21.2001 19.04.2001 20.00

Spis treści

Wstęp.....	7
Elisabeth von Ulmann	
Friedrich Hebbels <i>Aufzeichnungen aus meinem Leben –</i> Überlegungen zu einem herausgegriffenen Schreckensfall.....	9
Hiltrud Gnüg	
Die Liebesehe: Ein neues Konzept erotischer Intimität.....	17
Hiltrud Gnüg	
Erotisch-emanzipatorische Entwürfe. Schriftstellerinnen um die Jahr- hundertwende.....	37
Gizela Kurpanik-Malinowska	
„Denn der Gegenstand des Denkens ist die Welt der Väter gewesen.“ <i>Spiegelland. Ein deutscher Monolog</i> – von Kurt Drawert.....	59
Joanna Ławnikowska-Koper	
Der fremde Mann. Zu Männergestalten in der Kurzprosa Gabriele Wohmanns.....	83
Tomasz Czarnecki	
Zum Problem des Aspekts im Deutschen	95
Aleksandra Czechowska-Blachiewicz	
Der Verbalaspekt in Aufforderungssätzen, ausgedrückt mit Hilfe des Imperativs bzw. des Infinitivs	111
Lesław Cirko	
„Für die Gesprächsbeteiligten von oder ohne Belang?“ Die deutschen Tempora im Lichte der Kookkurrenzgrammatik.....	121
Andrzej Kałny	
Zur evolutiven Aktionsart im Polnischen mit deren Äquivalenten im Deutschen.....	133
Józef Darski	
Die Personalendungen des Verbs im Deutschen.....	141

Beata Grzeszczakowska-Pawlikowska

Ein Überblick über das deutsche Tempussystem –
 „die Macht der Tradition“ oder „Ansichtssache“? 159

Beata Grzeszczakowska-Pawlikowska

Zum Problem des Aspekts anhand des Englischen und Deutschen.
 Systemhafte formale Kategorien und nicht-systemhafte Ausdrucksmög-
 lichkeiten 175

Robert Janik

Die alternativen Formen der Bildung in der Sozialpädagogik 191

Robert Janik

Die europäische Integration aus der sozialpädagogischen Perspektive. 195

Jacek Barański

Zu der Aspektkategorie im Polnischen
 und ihren Wiedergabemöglichkeiten im Deutschen..... 207

Henryk Nikula

Fiktionalisierung und Modalität 235

Mariola Wierzbicka

Versuch einer formalen Analyse der Zeitkonstitution
 im Rahmen der Aspekt- und Ereignislogik 253

Robert Janik

Pojednanie polsko-niemieckie
 w świetle powojennych doświadczeń Holandii 273

Stanisław Podobiński

Drogi przenikania pożyczek językowych niemieckich
 do polszczyzny 279

Elżbieta Pawlikowska

Zum gegenwärtigen Status der deutschen Entlehnungen
 im Polnischen 285

Hanna Kaczmarek

Zum Stellenwert der Valenztheorie 297

Paweł Plusa

Program, metoda, podręcznik – funkcje i walory
 w procesie glottodydaktycznym 305

Małgorzata Twardoń

Czynniki warunkujące efektywność kształcenia językowego
 w ramach programu Kolegium Języków Obcych..... 313

Olga Glebowa

The innovative character of the Collins Cobuild Dictionaries
and their use in the Communicative classroom..... 319

Krystyna Łęska, Katarzyna Poglodzińska

Teatr i poezja w nauczaniu języka angielskiego w szkole średniej 325

Gizela Kurpanik-Malinowska

Lautes Lesen und die Festigung phonetischer Kenntnisse
in der sprachpraktischen Ausbildung
der polnischen Germanistikstudenten 337

Mieczysława Materniak

Sposoby czytania tekstów dłuższych
(literatura dla dzieci i młodzieży) 343

Wstęp

Zaprezentowane w mniejszym tomie artykuły stanowią – z uwagi na różnorodność problematyki oraz przedmiotu badań szczegółowych – wycinkowy, aczkolwiek reprezentatywny obraz prowadzonych aktualnie badań literaturoznawczych i glottodydaktycznych w kraju i zagranicą. Rozprawy historyczno-literackie wyznaczają tu nazwiska takich twórców jak: Kurt Drawert, Gabriele Wohmann, Friedrich Hebbel, Gustav Flaubert, Friedrich Schlegel, Jean Paul czy Immanuel Kant i Michel Foucault.

Omawiana tu – artykułach germanistów Instytutu Filologii Obcych Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie oraz Instytutu Filologii Germańskiej Uniwersytetu w Bonn – twórczość literacka poddana została badaniom w różnych aspektach. Autorzy przedstawiają bowiem rozważania z dziedziny teorii twórczości literackiej i estetyki, piszą o wpływie filozofii na twórczość literacką, analizują warsztat literacki i proces powstawania dzieła. Dokonują analizy i interpretacji jednego utworu lub wycinka twórczości pisarza, a także kierunków rozwoju współczesnej literatury niemieckiej.

Cennym uzupełnieniem tych rozważań nad literaturą jest esej wybitnej pisarki niemieckiej Elisabeth von Ulmann.

Odrębny blok tematyczny stanowią rezultaty badań językoznawczych i glottodydaktycznych, prowadzonych w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie i w Uniwersytecie Łódzkim.

Zamierzona rozpiętość tematyczna i metodologiczna tomu miała na celu zasygnalizowanie kierunków podejmowanych aktualnie badań.

Słowa podziękowania redaktorów tomu należą się wszystkim Autorom za Ich gotowość do współpracy i wzbogacenie niniejszej publikacji o cenne materiały, czyniące ten tom zbiorem naukowo różnorodnym i autentycznie wartościowym.

redaktorzy tomu
Gizela Kurpanik-Malinowska
Joanna Ławnikowska-Koper
i Stanisław Podobiński